

УМОВИ ФОРМУВАННЯ ДОВГОСТРОКОВИХ СТРАТЕГІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Тимошенко Т.В., гр. 667се

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Л.Л. Носач**
Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського «ХАІ»

На сьогодні питання обґрунтування вибору моделі суспільного розвитку України, визначення напрямів економічної політики в залежності від окреслених пріоритетів, цілей, завдань, інтересів країни на довгострокову перспективу є надзвичайно актуальними. Для забезпечення реалізації економічної політики держави, сталості темпів економічного зростання і зміни його якості необхідно впровадження сучасних інструментів стратегічного планування.

Стратегія економічного та соціального розвитку країни є стрижнем системи стратегічного управління і визначає вектор розвитку на якому базуються всі елементи системи. Стратегія містить чіткі цілі і шляхи їх досягнення, а також набір заходів, що дозволяють оцінити прогрес країни в соціально-економічному розвитку.

Аналізуючи досвід країн світу, можна виділити загальні умови формування дієвої стратегії соціально-економічного розвитку:

- забезпечення прихильності нації ідеям і цілям стратегії соціально-економічного розвитку;
- консолідація суспільства навколо єдиних цілей;
- облік глобальних тенденцій розвитку;
- врахування регіональних тенденцій розвитку;
- комплексний підхід до вивчення, оцінки впливу і прогнозування соціально-економічної системи, облік взаємозв'язку і взаємодії всіх її елементів;
- багатовимірне узгодження інтересів різних суб'єктів і ієрархічних рівнів;
- чітке розуміння цілей і завдань розвитку країни у довгостроковій перспективі;
- активну участь приватного сектора, аналітичних центрів, громадськості;
- концентрація ресурсів і зусиль суспільства для реалізації стратегічних пріоритетів;
- широкі консультації на національному та міжнародному рівні;
- наявність ефективної статистичної системи, яка забезпечує достовірність, повноту і своєчасність статистичних даних;

- ефективна система казначейства, що гарантує ефективне і прозоре використання ресурсів, середньострокове бюджетування і система бюджетування, орієнтованої на результат;

- вибір черговості реалізації стратегічних пріоритетів, програм і вибір найбільш ефективних заходів державної політики серед усіх можливих альтернативних інструментів.

Довгострокові національні стратегії соціально-економічного розвитку, незважаючи на відмінності у розробці їх різними країнами, мають багато спільного в структурі. Тому при формулюванні стратегічних пріоритетів і програм розвитку експерти рекомендують звернути увагу на наступні моменти:

1. Система пріоритетів повинна бути взаємопов'язаною системою, а не являти собою набір переваг і побажань, які в комплексі суперечать один одному.

2. При визначенні стратегічних пріоритетів необхідний комплексний облік всіх зовнішніх, внутрішніх факторів і обмежень періоду.

3. Необхідно домогтися оптимальної траєкторії майбутнього руху всіх пріоритетів і програм соціально-економічного розвитку для того, щоб уникнути як мінімізації цілей, так нереалістичності індикаторів.

4. Важливо домогтися збалансованості реалізації системи пріоритетів, враховуючи їх адекватну забезпеченість фінансовими, трудовими, інтелектуальними, природними, матеріальними і іншими ресурсами.

5. При розробці стратегії соціально-економічного розвитку країни необхідно чітко визначити часові рамки планування – досягнення довгострокових цілей вимагає визначення більш коротких етапів (тобто необхідним є поєднання довгострокових планів із середньостроковими, що дозволяє періодично відсувати горизонт планування і вносити необхідні корективи).

Отже, головна суть стратегії соціально-економічного розвитку – це не просто набір цільових орієнтирів, а чітко вибудована програма конкретних дій, які необхідно вжити в довгостроковій перспективі для досягнення поставлених цілей. В країні на законодавчому рівні повинна бути затверджена і прийнята до реалізації довгострокова стратегія соціально-економічного розвитку, яка стане єдиною основою комплексної системи стратегічних документів країни. Україні слід вивчати досвід розвинених країн і трансформувати його в практику розробки, затвердження та реалізації власної стратегії соціально-економічного розвитку.